

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

M

Bescherming persoonlijke levenssfeer

TER BESLISSING

Datum

2 december 2022

Onze Referentie

Min-BuZa.2022.083

Opgesteld door

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij

Plandatum/Deadline Kamer

Binnengekomen op

nota

Kamerbrief – Stand van zaken overbrengingen
Afghanistan (november 2022)

Aanleiding

- Kamer informeren over het voornemen om in te zetten op een Islamabad-4 operatie en, indien die mogelijkheid er komt, aan de groep die nog in aanmerking komt de boodschap te geven dat dit de laatste optie zal zijn om geassisteerd door Nederland te worden overgebracht.
- Wens om Kamer te informeren over de voortgang van de overbrengingen met het oog op het Commissiedebat van 8 december 2022.

Geadviseerd besluit

Gaarne uw goedkeuring met verzending van bijgaande Kamerbrief voorafgaand aan het Commissiedebat van 8 december.

Kernpunten

- Met bijgaande brief informeert u de Kamer, mede namens de Minister van Defensie en de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, over de vordering
- en op het gebied van het aantal nog over te brengen personen uit Afghanistan.
- Tevens informeert u de Kamer over het besluit uit de Nota ter beslissing¹ waar u op 18 november jl. akkoord mee bent gegaan, inhoudende het voornemen om in te zetten op een ISL-4 operatie en om te communiceren dat dat de laatste optie zal zijn om geassisteerd naar Nederland overgebracht te worden. De betreffende Nota ter beslissing met daar in een toelichting op dit voornemen vindt u in de bijlage.
- Commentaar M verwerkt:
 - Pagina 1: "Er komen momenteel nog 156 personen in aanmerking voor overbrenging".
 - Pagina 3: "De geassisteerde overbrenging zal daarna worden beëindigd."
 - Pagina 3: "Ik zal uw Kamer in het voorjaar opnieuw informeren".

¹ Min-BuZa.2022.13509-30

- Wijziging van Defensie
 - Pagina 3, 2^e paragraaf: wijziging van 'beëindigd' in 'afgebouwd'

Datum
2 december 2022

Onze Referentie
Min-BuZa.2022.083

[NB. Nu de Nota ter beslissing "Vervolgstappen overbrengingsproces Afghanistan" als bijlage openbaar wordt gemaakt, moet hij nog gelakt worden i.s.m. DOB.]

Toelichting

Omdat deze brief met name de overbrenging zelf belicht, is in overleg met Defensie en J&V gekozen voor een 'mede namens' brief met alleen uw handtekening. Over de inhoud heeft wel met beide departementen afstemming plaatsgevonden en de brief wordt ook aan beide bewindspersonen voorgelegd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

-

10/11

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

[M] *JK*

Bescherming persoonlijke levenssfeer

TER BESLISSING

Datum
16 november 2022

Onze Referentie
Min-BuZa.2022.13509-30

Opgesteld door

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij
[datum uiterlijk bij]

Plandatum/Deadline Kamer
[datum]

Binnengekomen op
[datum]

nota

Vervolgstappen overbrengingsproces Afghanistan

Aanleiding

- Na de Islamabad-3 operatie van deze zomer is het Afghanistan Overbrengingsproject (AOP) in de finale fase beland. Het aantal naar Nederland over te brengen personen vanuit Afghanistan is op dit moment nog slechts 164 personen.

Geadviseerd besluit

- Uw akkoord met actief inzetten op een Islamabad-4 operatie, en indien die doorgang vindt aan overgebleven personen de boodschap afgeven dat dit de laatste optie zal zijn om door Nederland overgebracht te worden.

Internationale en diplomatieke belangen

Kernpunten

- Voor het gros van de groep van 164 personen zijn de mogelijkheden voor overbrenging op dit moment vrijwel nihil, omdat zij niet over geldige paspoorten beschikken.
- Samen met gelijkgezinde landen wil Nederland inzetten op een ISL-4 operatie voor mensen zonder paspoort, maar het is op dit moment onzeker of en op welke termijn Pakistan die mogelijkheid zal bieden. Een gesprek of bezoek op politiek of hoog ambtelijk niveau kan daarbij behulpzaam zijn.
- Wanneer een ISL-4 operatie doorgang vindt, dan zal dit voor het grootste deel van de groep de enige en goedkoopste mogelijkheid zijn om Afghanistan te verlaten.
- Het voorstel is daarom de ISL-4 operatie aan de personen die het betreft te presenteren als de laatste mogelijkheid om door Nederland overgebracht te worden. Dit zou dan ook als zodanig aan de Kamer gecommuniceerd moeten worden.
- Als er geen ISL-4 operatie plaatsvindt dan zijn de overbrengingsmogelijkheden voor personen zonder paspoort zeer beperkt. Er zal in dat geval nagedacht moeten worden tot wanneer en in welke vorm BZ door zal gaan met geassisteerde overbrengingen.

Toelichting

Datum
16 november 2022

Stand van zaken overbrengingen

Onze Referentie
Min-BuZa.2022.13509-30

De afgelopen maanden is het aantal nog naar Nederland over te brengen personen afgenomen tot 164 personen. Dit is voor een groot deel toe te schrijven aan de Islamabad-3 operatie, waardoor 625 personen via Pakistan naar Nederland konden reizen. Ook zijn er door het verstrijken van de deadlines van 1 september en 1 november jl. (uit de Kamerbrieven van respectievelijk 7 juli en 17 oktober jl.) mensen van de lijst af gegaan. Op dit moment worden er in principe geen nieuwe verzoeken tot overbrenging meer in behandeling genomen. Alleen tolken en enkele schrijnende gevallen (waarover u apart een nota zult krijgen) worden nog aan de lijst toegevoegd. De categorieën uit de Kamerbrief van 7 juli zullen ook de komende tijd toegepast worden. Dit betekent concreet voor personen die tijdens of na de ISL-3 operatie een aanbod tot overbrenging hebben afgeslagen, na een volgende weigering niet meer overgebracht zullen worden, en dus van de lijst worden gehaald.

Overbrengingsmogelijkheden

Er zijn op dit moment nauwelijks mogelijkheden voor AOP om personen een aanbod te doen. Voor de kleine groep die in het bezit is van een paspoort is geprobeerd hen via Doha naar Nederland te laten reizen. Nu dit vanwege het WK in Qatar pas op z'n vroegst in februari zal kunnen plaatsvinden, kunnen we hen slechts adviseren zelf te proberen een visum te bemachtigen voor Iran, Pakistan, de Verenigde Arabische Emiraten of Turkije, waar de Nederlandse ambassade of het consulaat-generaal kan assisteren bij de verdere overbrenging naar Nederland. Uit de regelmatige contacten die er zijn met de groep paspoorthouders blijkt dat een groot deel bezig is met een ticket en een visumaanvraag. Iran blijft daarbij de meest gebruikte route, ondanks de onrust in dat land.

Sinds het einde van de evacuatie is de grootste uitdaging in het overbrengingsproces het overbrengen van personen zonder geldige reisdocumenten. Voor de groep die nog over is geldt dat het merendeel niet in het bezit is van een geldig paspoort. Zij hebben dus op dit moment geen mogelijkheid om overgebracht te worden naar Nederland, omdat zij Afghanistan niet kunnen verlaten. Uit contact met de groep blijkt dat het aanvragen van een paspoort op dit moment niet tot nauwelijks mogelijk is en dat de kosten van een paspoort ook zeer hoog zijn. Personen van onze lijst financieel ondersteunen bij de aanvraag van een paspoort is echter onwenselijk gezien de wijdverbreide corruptie en als gevolg daarvan het totale gebrek aan transparantie over prijzen. Dit nog los van de onuitvoerbaarheid van dergelijke ondersteuning.

Van een deel van de groep, met name kerngezinsleden, is pas recent (na ISL-3) de toetsing afgerond. Zij hebben daardoor tot nu toe geen enkel aanbod tot overbrenging gehad. Zo lang zij geen concreet aanbod hebben gekregen, zal geassisteerde overbrenging – in lijn met wat u daarover op 31 maart jl. in de Kamer heeft gezegd – doorgaan.

Islamabad-4

Datum

16 november 2022

Onze Referentie

Min-BuZa.2022.13509-30

Op dit moment zijn verschillende landen (VS, Canada, VK) nog bezig met het overbrengen van de personen die zij tijdens de Islamabad-3 operatie in Pakistan hebben opgevangen. Voor deze landen is die operatie, in verhouding tot de duizenden personen die zij nog over moeten brengen, teleurstellend verlopen. De verwachting is dan ook dat zij zullen inzetten op een vierde mogelijkheid om ongedocumenteerden over land naar Pakistan te laten reizen. Het is daarvoor alleen op dit moment te vroeg.

Internationale en diplomatieke belangen

Indien een Islamabad-4 operatie inderdaad plaatsvindt, dan is dit, ook met het oog op de uiteindelijke afronding van het overbrengingsproces, wat AOP betreft de laatste optie die mensen wordt geboden. Mensen behouden nog wel het recht om naar Nederland te komen en asiel aan te vragen, maar de geassisteerde overbrenging zal daarna worden beëindigd. Dit geldt sowieso voor personen die al eerder een aanbod tot overbrenging hebben gehad. AOP stelt voor om hetzelfde te communiceren naar personen die nog niet eerder een aanbod hebben gehad, omdat met name voor de groep zonder paspoorten ISL-4 hoogstwaarschijnlijk de enige en mogelijk laatste kans op overbrenging naar Nederland zal zijn. Omdat de resterende groep vrij klein is kan tijdens de operatie actiever dan voorheen gemonitord worden of mensen daadwerkelijk proberen de grens te passeren. In de uitzonderlijke gevallen dat men wel wil deelnemen aan ISL-4, maar dit buiten hun eigen schuld niet lukt, zal coudance worden toegepast.

Mogelijke afronding overbrengingsproces

De toetsing van alle groepen is inmiddels vrijwel geheel afgerond, mede omdat er geen nieuwe aanvragen in behandeling worden genomen m.u.v. tolken en een handjevol schrijvende gevallen. Met een ISL-4 operatie kan de overbrenging derhalve zo goed als helemaal worden afgerond. Op dit moment is een ISL-4 operatie echter zoals gezegd hoogst onzeker. De kans bestaat dat een ISL-4 operatie niet wordt toegestaan door Pakistan. Als dat zo is zal er nagedacht moeten worden over de vraag tot wanneer en in welke vorm BZ doorgaat met geassisteerde overbrengingen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Datum
16 november 2022

Onze Referentie
Min-BuZa.2022.13509-30

Internationale en diplomatieke belangen